

הפיחות שלא היה (עדיין)

לפני שבוע עמד עורך מדור זה בפני שאלה נוקבת: האם להסתכן ולהביא לידיעת הקוראים את העובדות הידועות לו, המצביעות על אפשרות של פיחות הלירה במועד מסוים, או להעלים אותן מהם?

החשבתו בנקיבת תאריך מוגדר בקשר לפיחות כמוה כהתאבדות, שכן גם אם יקלע התאריך למטרה, עלולים מבצעי הפיחות לדחותו רק בגלל הגילוי. ההכרעה היתה: להביא לידיעת הקוראים, במלוא ההסתה, את כל העובדות, למלא בכך את התפקיד הראשון-במעלה של עיתונות — לגלות לציבור את מכסימום העובדות, לא לכסות דבר.

הרשימה (העולם הזה 1922), שדנה בפיחות, ניתחה את הצעדים הכלכליים של האוצר, קבעה בוודאות כי הפיחות הוא צעד הכרחי לטווח הארוך. הפיחות הוא בשע, וגם אם יתמהמה — בוא יבוא — כתבנו. במיסגרת הכתבה הבאנו לידיעת הקוראים עובדה חשובה: לישראל הגיע מיברק ממקור מהימן, הקובע כי ממשלת-ישראל סיכמה עם קרן המטבע הבינלאומית על פיחות ב-5 ביולי, היינו, ביום השישי שעבר.

עתה ניתן לגלות את מקור המיברק: היתה זו ידיעה ששלחה מערכת השבועון המהימן הענק „שטרן“ למערכת-עיתון בישראל, בו נמסר המידע על הפיחות הצפוי.

המערכת בגרמניה אף ציינה, לאחר בדיקה חוזרת, כי מקור הידיעה מהימן בהחלט. „שטרן“ לא פירסם ידיעה זו, שאינה נוגעת לקוראיו. אולם, לגבי כל אורח ישראלי יש לה משמעות רבה, ופירסומה נראה חשוב וחיוני, למרות ההסתכנות בו.

אולם, במבט לאחור נראה, כי מערכת ה„שטרן“ ידעה משהו. בפגישה שקיים שר-האוצר החדש יהושע רבינוביץ עם עורכים כלכליים, לפני כמה ימים, סיפר כי בין יועציו היו כאלה שלחצו עליו לבצע פיחות עכשיו, אולם הוא לא שמע להם. אין ספק כי ישראל קיימה מגעים עם קרן-המטבע הבינלאומית על-מנת שתוכל לפתח את הלירה, אם תיפול החלטה על כך. אפשרות זו של פיחות נדחתה לפני שעה, בגלל שיקולים של האוצר, שהעדיף לצון את המשק בתקופה הקרובה כדי שהפיחות הצפוי יהיה אפקטיבי יותר. אולם, כפי שנאמר במפורש לפני שבוע — הפיחות בשער!

הטלוויזיה

הצבעות

בדרך

בשקט, בהתנגב, מכינים את הקרקע לשידורי-צבע בטלוויזיה הישראלית. בימים אלה מגיע ארצה ציוד חדש להעקת סרטים לשידור בטלוויזיה (טלסי-נה), והוא מיועד גם להעברת סרטי-צבע. הציוד יאפשר לטלוויזיה הישראלית לשדר בצבע את כל התוכניות המובאות מחו"ל, המהוות כמחצית מזמן השידורים.

גישת הממשלה לשידורי-הצבע גובלת בהפקרות. שכן, אם תחליט הממשלה בעוד שנה-שנתיים לשדר בצבע, באמתלה שכל ארצות-האיזור משרדות כבר בצבע, יסתבר כי כל הקונים מקלטי שחור-לבן עכשיו, במקום צבע, מבזבזים את כספם לריק. אם הממשלה תודיע כי בתאריך מסוים תחל בשידורי-צבע, תאפשר לכל קוני הטלוויזיה לשקול, אם לקנות טל-וויזיה צבעונית או רגילה. אגב, המעבר לטלוויזיה צבעונית יאפשר לממשלה לסגור כספים בשיעור ניכר. מחיר טלוויזיה צבעונית בחו"ל כיום הוא פיראבעה מ-מחיר השחור-הלבן, כך שהמיסים עליה בישראל יהיו גם כן פיראבעה.

שוסטק מתרחק מתמיר -

וקופ"ח מקבלת מיליונים

קופת-חולים-לאומית תצא מן הבוץ הכספי שלה. ועדת-הכספים של הכנסת אישרה בשבוע שעבר פת-אחד, כי מדינת-ישראל תתן ערבות ממשלתית להלוואה של 20 מיליון לירות, שקופת-החולים תקבל מחוץ-לארץ. את ההלוואה יתן לקופת-חולים הימנית בנק-הפועלים של ההסתדרות „השמאלית“, כנגד ערבות מדינת-ישראל.

כאשר נערכה ההצבעה על נושא זה, הודיע חבר הוועדה אליעזר שוסטק על אי-השתתפותו בה, בגלל נגיעתו בעניין. שוסטק, מראשי המרכז-החופשי, הוא גם האיש החזק של קופת-החולים-הלאומית, ושל הסתדרות-העובדים-הלאומית. לאחרונה הורעו היחסים בין שוסטק לשמאל-אל תמיר, מנהיג המרכז-החופשי.

קופת-חולים-לאומית היתה במצב כספי קשה בחודשים האחרונים, לא פורעה צ'קים שלה (העולם הזה 1922). לפני כחמש שנים כבר קיבלה ערבות המדינה להלוואה של תשעה מיליון לירות שהשיגה מחו"ל, אולם נראה כי מאז שוב נקלעה לבוץ כספי.

נפט ברמאללה?

חברת-הנפט „לפידות“ קודחת בימים אלה את קידוח-הנפט העמוק ביותר בי-תולדות המדינה, ליד רמאללה. הקידוח הגיע כבר לעומק של 4,518 מטר, ועתה הפסיקו את הקידוח כדי להכניס צי-נורות לבור הקי-דוח. לאחר הכנסת הצינורות ייעשו בדיקות סייסמיות, לבדוק מה מש-מעוט סימני הנפט שהתגלו בקידוח.

חן

מנכ"ל „לפידות“, מרדכי חן, שי-תף בקידוח זה את חברות „דלק“ ו-„פז“ בעשרה אח-זים כל אחת, וכן חברת-נפט מקלי-פורניה ב-40%.

במקום קדחו לפני 15 שנה לעומק של 900 מטר, מזה 440 מטר עם צינורות, ועתה המשיכו את הקידוח. השיכבה ב-מקום מבטיחה רבות, אומרים הגיא-ולוגים, ואם יימצא כאן נפט — הוא יהיה בכמויות גדולות ביותר.

מטאטא

חדש

יושבי-הראש החדש של הרשות לני-רות ערך, יצחק טאוב, החל את תפ-קידו ברגל ימין. לאחרונה ביקשה חב-רת „בטוחה“, השייכת לקונצרן „כלל“, להירשם כחברה בבורסה לניירות-ערך. בי-עבר היתה בקשה כזו של קונצרן גדול נענית אוטומטית בחיוב. הפעם לא ניתן האישור לפני שניתנו ערבויות כי „בט-וח“ תעסוק רק במיסחר בניירות-ערך בבורסה עצמה.

יגבתי

לכימיקלים

מי שהיה שר החקלאות והפיתוח, חיים גבתי, יתמנה בקרוב כיושבי-ראש מועצת-המנהלים של חברת „כימיקלים לישראל“, חברת-הג של כל מיפעלי הכי-מיה בישראל. יושבי-הראש הנוכחי הוא המהנדס יוסף ורדי, לשעבר מנכ"ל מיסדרת-הפיתוח, היוצא לארה"ב.

מנכ"ל החברה הוא רביאלוף (מיל). מרדכי מקלף. מינויו זה של חיים גבתי עלול לעמוד בסתירה לתפקיד ה-מוצע לו: מזכיר מיפלות-העבודה.

ח"כ שוסטק העיקר הבראות

במדינה

דרכי אדם

פרשת הגלי

לאחר מאבק של שנים

העביר בית-הדין הרבני

את הילד השמיני לרשותו

של האב ואישר את אכחותו

עדי

בית-הדין הרבני מאשר: „הילד הוא של צאלח הגלי“.

לאחר התדיינות ממושכת בבית-הדין הרבני בתל-אביב בין צאלח ואשתו-לשעבר מרים, פסק בית-הדין כי צאלח הגלי הוא אבי הילד שנולד לבני-הזוג ב-13 במארס 1971.

בית-הדין לא קיבל את טענת האשה כי הילד נולד לה ממאהבה מוסטפה פדי-לה, ואישר את תביעת האב להחזקת הילד. בית-הדין קבע כי הילד השמיני הוא בנו החוקי של צאלח הגלי, לכל דבר.

הבן השמיני נמצא, איפוא, יחד עם כל שבעת אחיו, ברשותו של צאלח. בית-הדין לא קיבל את גירסת האשה בעניין זה, כפי שנתפרסמה בשעתו ב-העולם הזה. צאלח הכחיש, כמובן, בפני כתבי העולם הזה, כל טענה בדבר הת-נהגות בלתי-מוסרית או אלימה מצידו, כפי שנטענה על-ידי אשתו-לשעבר באותה כתבה.

חוק

כל פסול במזון - יעוש

ההחלטה החדשה תקף

על האזרח להתלונן -

ותכביר על חיי יצרני-המזון

אזרח המוצא מקב בקופסת-השימורים אותה פתח, או מסמך בכיכר-הלחם אותו בצע, יכול להתלונן על כך בפני הרשויות המוסמכות. ואכן, אותן תלונות המוגשות על-ידי אזרחים, אם הן מגיעות לבתי-המשפט, זוכות לטיפול נמרץ, והקנסות המוטלים על היצרנים, גבוהים ביותר.

אולם מעטים האזרחים הטורחים להגיש תלונות על מיפגעי-מזון, משום דרך-היסור-רים אותה הם נאלצים לעבור. את התלונות אפשר להגיש רק בלש-כות-הבריאות המחוזיות, הנמצאות רק ב-ערים הגדולות. אזרח המתגורר בהרצליה, למשל, חייב לנסוע לשם כך לתל-אביב, אך גם אז אין דרך-הייסורים של מי שגילה חוש אזרחי מגיעה לקיצה. הוא מוזמן לתת עדות במיטרה, או, במקרה הטוב, בא השטר אליו ומעסיק אותו זמן רב בגביית עדות.

הסדר המהופך יועיל. מצב זה באה לתקן הצעה אותה הגישה השרה שולמית אלון לוועדת-השרים לענייני חוקה, אשר התקבלה על-ידי הוועדה, הדנה בימים אלה על הדרכים לביצועה. אלונה הציעה להפוך את הסדר. לפי הצעתה יוכל כל אזרח להתלונן בתחנת-המיטרה הסמוכה למקום מגוריו. להגיש את עדותו במקום, ואילו לישכת-הבריאות המחוזית תדאג לאסוף את התלונות מת-חנות-המיטרה, ולטפל בהן.

כאשר תאושר ההצעה סופית, תוך חר-דש ימים לערך, ייכונן לבעלי מיפעלי-המזון חיים קשים, כיוון שאז יהיו צפויים למבול של תלונות, בכל מיקרה של גי-לוי עצמים במזון, או של מזון מקולקל.